

Eigenlijk wilde Julien Coppens, net afgestudeerd, naar Afrika om er ontwikkelingsprojecten uit de grond te stampen. Maar hij liet zich overtuigen eerst in eigen land wat praktische ervaring op te doen. Dat bracht hem bij Spullenhulp, een 'oude dame' die dit jaar haar zeventigste verjaardag viert. Sinds 2002 is de nu 31-jarige handelsingenieur er ook directeur. In die functie blies hij de organisatie nieuw leven in.

Lieve Wouters

'Spullenhulp. Oude dame, maar jong van hart'

JULIEN COPPENS

WIE kent Spullenhulp niet, eigenlijk één van de oudste en misschien ook grootste Belgische vzw's? Toch is er weinig meer van de organisatie bekend dan dat ze kledij, meubels en andere goederen verzamelt om ze tegen heel lage prijzen te verkopen aan minderbedeelden. Ter gelegenheid van haar zeventigste verjaardag trekken we naar de hoofdzetel in de Amerikaansestraat te Brussel. Aan de poort houdt een vermomd mannetje de wacht. Later verneem ik dat de daklozen die door Spullenhulp worden opgevangen (in Brussel momenteel niet minder dan negentig mensen) worden aangespoord ofwel als vrijwilliger in de organisatie dienst te doen, ofwel een opleiding aan te vatten.

Als ik zeg dat ik voor de baas kom, wordt me toegang verleend. Ik krijg een badge opgespeld en zoek me vervolgens, langs rijen tuinstoelen en kasten, een weg door het gigantische magazijn. Op de tweede verdieping van het aftandse gebouw bevinden zich de kantoren. Ik mag alvast plaatsnemen in het bureau van de directeur. Als die even later binnenkomt, schrik ik me een hoedje. Er staat een prille dertiger voor me, verantwoordelijk voor een organisatie die in heel België 140 arbeiders en bedienden tewerkstelt, daar bovenop nog eens 110 stagiairs van het ocmw en 150 vrijwilligers.

- Amper 27 jaar oud kwam je aan het hoofd te staan van Spullenhulp. Wat gaat aan die 'blitzcarrière' vooraf?

Het begon allemaal met een voorstelling van Vredeseilanden bij ons op school. We kregen prachtige beelden te zien van een dorp aan de rand van de woestijn waar een waterput werd geboord. Vervolgens leerden ze de bevolking hoe die put te onderhouden. Een heel dorp kreeg hiermee troeven in handen om een bete-

re toekomst uit te bouwen. Ik was gewonnen voor dat idee: leer mensen vissen in plaats van ze een vis te geven.

Na het middelbaar koos ik voor handelswetenschappen. Dat leek me de geknippede studierichting om in Afrika ontwikkelingsprojecten te managen. Na mijn studie raadden enkele familieleden me af meteen te vertrekken. Ze hadden zelf in het Zuiden gewoond en gewerkt, en vonden dat ik best eerst in België wat ervaring op de werkvloer opdeed.

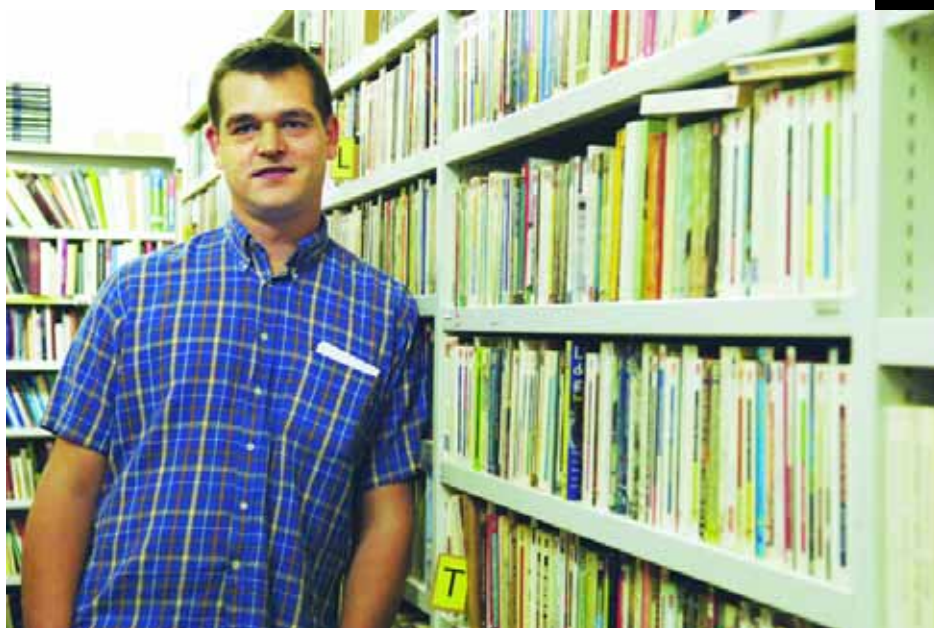
Ik liet me overtuigen. Werken voor één van de *Big Six* van de consultancybedrijven, zoals de meeste van mijn jaargenoten deden, zag ik absoluut niet zitten. Dan maar gesolliciteerd in de sociale economie. Bij Spullenhulp kon ik aan de slag als adjunct-directeur van de textielafdeling.

Het waren mooie jaren, waarin ik veel leerde en vooral veel mensen ontmoette. Na drie jaar vond ik het echter tijd om mijn droom te realiseren. Een maand na mijn ontslag - ik was nog niet naar Afrika vertrokken - kreeg ik telefoon. Ze zochten een nieuwe algemene directeur bij Spullenhulp en vonden mij de geknippede persoon.

- Het bedrijf was op dat moment zwaar verlieslatend. Je nam een enorme risico.

Ik heb lang getwijfeld of ik het wel moest doen. Als ik faalde, zou Spullenhulp zeker failliet gaan, en dan was het mijn schuld. Anderzijds zou ik waarschijnlijk nooit meer, zeker niet als jonge gast, de kans krijgen zo'n prachtig en groot bedrijf te leiden. Het was een sprong in koud water. De eerste zes maanden bracht ik voornamelijk op de werkvloer door om de mensen en hun gewoontes beter te leren kennen. Ik wist wel dat zo'n broekvent als ik niet zomaar de les moest komen spellen. Sommige mensen werkten hier immers al meer dan dertig jaar...

In onze sociale winkel botste mijn voorstel om solden te houden in de maand juli, op weerstand. Ze hadden dat nog

© Herman Ricour

nooit gedaan en we stonden al in het rood, dus waarom in godsnaam? Ik vroeg de verantwoordelijke het toch één keer te proberen. Later begon hij in een gesprek spontaan over de solden van volgend jaar. Een kleine overwinning.

- Waar komt je enorme gedrevenheid vandaan?

Mijn katholieke opvoeding zal er wel iets mee te maken hebben. Ik kan me ook goed terugvinden in de spiritualiteit van priester Edouard Froidure die Spullenhulp in 1937 opstartte. Hij was getroffen door de miserie van de arme gezinnen in de Marollen en zette allerlei activiteiten in de steigers voor de kinderen. Na een tijdje zag hij echter in dat hij hen niet kon helpen zonder hun ouders erbij te betrekken.

Froidure deed een indringende oproep aan de Brusselaars om kleding en meubels in te zamelen. Die werd massaal beantwoord, waardoor de priester de organisatie al gauw niet meer in z'n eentje aankon. Hij riep de hulp van daklozen in. In ruil kregen die van hem dan weer onderdak en eten. Dat idee om armen zelf in te zet-

ten, waardoor ze opnieuw waardigheid vinden, huldigt Spullenhulp nog altijd. In Brussel vangen we momenteel negentig daklozen op. Enkelen verblijven er al meer dan twintig jaar, zoals Charles. Net zolang doet hij al vrijwillig dienst als onze postbode. Vandaag is hij 84. Voor mensen als hij openen we onlangs een nieuw huis, waar ze grotendeels zelfstandig leven. Ze hebben er een eigen kamer en delen een badkamer per twee. De gelijkvloerse verdieping, met keuken, eetkamer en living, is voor gemeenschappelijk gebruik.

Nu onze bejaarde daklozen grotendeels verhuisd zijn, kunnen we ons beter concentreren op de jongere garde, waarbij begeleiding naar een autonoom leven centraal staat. Alleen wie bereid is een opleiding te volgen of de handen uit de mouwen te steken, kan een beroep doen op onze opvang. Onze bedden zijn constant bezet, dus moeten we zo al selecteren. Bijna de helft verlaat de opvang in hoopvolle omstandigheden. We blijven hen ook nadien begeleiden. Toch moet je vaak vaststellen dat mensen hervallen. Ik laat me er niet door ontmoedigen. Zowel

positieve als negatieve ervaringen stimuleren me om me nog meer in te zetten.

We zijn overigens niet onverschillig voor daklozen die echt niet meer in staat zijn terug te keren naar een 'normaal leven'. We hopen binnenkort voor hen een asiel te openen.

- Intussen is Spullenhulp uit de rode cijfers. Tijd om nieuwe uitdagingen aan te gaan?

Geen brandjes meer moeten blussen en vooruit kunnen kijken, dat is een enorme stimulans om door te gaan. Dankzij de aanwerving van een financieel directeur zal ik in de toekomst opnieuw meer tijd hebben voor ontmoetingen op de werkvloer. We werken volop aan nieuwe projecten. Ter gelegenheid van de zeventigste verjaardag houden we op 19 oktober onze vijfde modeshow. Enkele ontwerpers worden uitgenodigd in het sorteercentrum kledij uit te kiezen en daarmee aan de slag te gaan. Het resultaat wordt getoond en geveild. Voor onze modeshow kreeg Spullenhulp overigens de titel *Ambassadeur van de sociale economie 2007*. Een hele eer.

Armen zelf inzetten, waardoor ze opnieuw waardigheid vinden. Dat idee huldigt Spullenhulp nog altijd